

บทที่ 7 ความหลากหลาย ในสังคมโลก

SOI2305 Global Education

ผศ.ดร.สุทธิพร แท่นทอง

ความหลากหลาย (Diversity) คืออะไร?

ไม่ใช่เพียง “การมีคนแตกต่างกันอยู่ร่วมกัน”

แก่นสำคัญ: คือการยอมรับ เคารพ และให้คุณค่ากับความแตกต่าง
เพื่อให้ผู้คนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเท่าเทียมและสันติ

รูปแบบของความหลากหลาย (1/2)

1. ความหลากหลายทางชาติพันธุ์
(เชื้อสาย, กลุ่มชาติพันธุ์, อัตลักษณ์)

3. ความหลากหลายทางศาสนา
(ความเชื่อและการเคารพเสรีภาพ)

2. ความหลากหลายทางภาษา
(ภาษาประจำชาติ, ท้องถิ่น, ชาติพันธุ์)

4. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม
(ค่านิยม, ประเพณี, วิถีชีวิต)

รูปแบบของความหลากหลาย (2/2)

5. ความหลากหลายทางเพศ
(เพศ, อัตลักษณ์, การแสดงออก)

6. ความหลากหลายด้านอายุ/ช่วงวัย
(Gen X, Millennials, Gen Z)

7. ความหลากหลายทางร่างกายและจิตใจ
(ความสามารถ, สุขภาวะ, สภาพจิตใจ)

สรุป: แต่ละคนมี "อัตลักษณ์หลายด้านซ้อนทับกัน"
จึงไม่ควรตีความบุคคลจากคุณลักษณะเพียงด้านเดียว

ความสำคัญของความหลากหลายในยุคโลกาภิวัตน์ (1/2)

1. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม:
นำเสนอแนวคิดใหม่และแก้ปัญหาได้หลากหลาย

2. ส่งเสริมการเรียนรู้: เกิดการเรียนรู้
ระหว่างวัฒนธรรมและเปิดมุมมองใหม่

3. ส่งเสริมประชาธิปไตย: ยอมรับเสียงและสิทธิ
ของคนหลากหลายกลุ่ม สร้างสังคมเปิดกว้าง

1. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม:
นำเสนอแนวคิดใหม่และแก้ปัญหาได้หลากหลาย

2. ส่งเสริมการเรียนรู้: เกิดการเรียนรู้
ระหว่างวัฒนธรรมและเปิดมุมมองใหม่

3. ส่งเสริมประชาธิปไตย: ยอมรับเสียงและสิทธิ
ของคนหลากหลายกลุ่ม สร้างสังคมเปิดกว้าง

ความสำคัญของความหลากหลายในยุคโลกาภิวัตน์ (2/2)

4. ลดอคติและการกีดกัน: ลดการเหมารวม ความเข้าใจผิด และการเลือกปฏิบัติ

5. ส่งเสริมเศรษฐกิจและการพัฒนา: สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและนวัตกรรม

6. ส่งเสริมความสุข: ลดความขัดแย้ง สร้างสังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างสันติ

แก่นสำคัญ: ความหลากหลายไม่ใช่ปัญหาที่ต้องกำจัด แต่เป็น **"ทรัพยากรทางสังคม"** ที่ต้องบริหารจัดการอย่างเหมาะสม

สังคมพหุวัฒนธรรม (Multicultural Society)

สังคมที่ประกอบด้วยผู้คนจาก**หลายวัฒนธรรม** (ชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา วิถีชีวิต)
ดำรงอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมเดียวกันอย่างเท่าเทียม

ไม่ใช่เพียง “มีความหลากหลาย”
แต่ต้องสร้าง:

- ✓ การยอมรับ
- ✓ ความเสมอภาค
- ✓ การเคารพศักดิ์ศรี
- ✓ สิทธิในการดำรงอัตลักษณ์

ความเป็นมาของแนวคิดสังคมพหุวัฒนธรรม

History Museum

1. การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก:
การอพยพข้ามพรมแดนยุคหลัง
สงครามโลกครั้งที่ 2 และโลกาภิวัตน์

2. กระแสหลังสมัยใหม่ (Postmodernism):
ตั้งคำถามต่อความคิดเรื่องสังคมที่มี
"วัฒนธรรมเดียว" หรือ "มาตรฐานเดียว"

3. การให้คุณค่ากับอัตลักษณ์:
ยอมรับความแตกต่างของ
ประสบการณ์ชีวิต

พัฒนาการสู่สังคมพหุวัฒนธรรม

นิยาม 3 มิติ ของสังคมพหุวัฒนธรรม

สังคม

หัวใจของพหุวัฒนธรรมคือการสร้างสมดุลระหว่าง:

1. ครอบคลุมค่า:
ยอมรับว่าทุก
วัฒนธรรม
มีคุณค่า

2. กระบวนการ
ทางการเมือง:
การเรียกร้อง
สิทธิและการ
ยอมรับความ
เสมอภาค

การรักษา
ความแตกต่าง

การอยู่ร่วมกัน
อย่างเท่าเทียม

3. สภาพคว-
ามเป็นจริง:
สังคมร่วมสมัย
ประกอบด้วยคน
ที่มีอัตลักษณ์
หลากหลาย

ลักษณะพหุวัฒนธรรมในสังคมไทย (1/2)

ภาคเหนือ: กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง
(ม้ง อาข่า ลาหู่ ปกาเกอะญอ)
มีภาษาและวิถีชีวิตเฉพาะ
***ความท้าทาย:** สิทธิพลเมือง
และการเข้าถึงบริการของรัฐ

ภาคใต้: ชาวมลายูมุสลิม
ชาวไทยพุทธ และกลุ่มอื่นๆ
อยู่ร่วมกัน
มีความหลากหลายทั้งศาสนา
ภาษา และวัฒนธรรม

ลักษณะพหุวัฒนธรรมในสังคมไทย (2/2)

ชุมชนไทยเชื้อสายจีน:
มีบทบาทสำคัญต่อสังคม เศรษฐกิจ
และวัฒนธรรมไทยในเขตเมือง

แรงงานข้ามชาติ (เมียนมา กัมพูชา ลาว):
เพิ่มความหลากหลายด้านภาษาและวิถีชีวิตในสังคม

แก่นสำคัญ: ความท้าทายคือการทำให้ความหลากหลายนำไปสู่ “การอยู่ร่วมกันอย่างเท่าเทียม” ไม่ใช่การแบ่งแยก

ปัญหาความหลากหลายที่ส่งผลกระทบต่อสังคมโลก

1. การเลือกปฏิบัติทางชาติพันธุ์:
ชนพื้นเมืองและผู้อพยพถูกจำกัดโอกาส
ในการศึกษา การรักษาพยาบาล
และสิทธิขั้นพื้นฐาน

2. การเลือกปฏิบัติทางศาสนา:
ความแตกต่างถูกใช้เป็นข้ออ้างกีดกัน
*ทางแก็คือการสร้างเสรีภาพทางศาสนา
ไม่ใช่บังคับให้เชื่อเหมือนกัน

3. การไม่ยอมรับความหลากหลายทางเพศ:
กลุ่ม LGBTQ+ เผชิญการตีตราและการ
กีดกันจากโอกาสและสิทธิทางสังคม

ผลกระทบของปัญหาความแตกต่างที่มีต่อสังคมไทย

Dual-Impact Diagnostic Board

ผลกระทบด้านสังคมและความสัมพันธ์

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและแรงงาน

- **แรงงานข้ามชาติ:** สำคัญต่อเศรษฐกิจไทย หากถูกละเมิดสิทธิจะกระทบคุณภาพชีวิตและภาพลักษณ์ประเทศ
- **ผู้ลี้ภัย:** ความขัดแย้งในประเทศเพื่อนบ้านสร้างภาระด้านมนุษยธรรมและความมั่นคง

“ความแตกต่างเป็นธรรมชาติของสังคม
แต่ความแตกต่างจะกลายเป็นพลังหรือปัญหา
ขึ้นอยู่กับว่าสังคมเลือกที่จะ
‘ยอมรับและจัดการ’
ความหลากหลายอย่างไร”

